

DJEČJI VRTĆ «CRVENKAPICA»
I L O K
TRG SV.I.KAPISTRANA 2

SIGURNOSNO-ZAŠTITNI I PREVENTIVNI
PROGRAM U DJEČJEM VRTIĆU

RUJAN, 2007.

SIGURNOST DJECE U VRTIĆU

Dijete je osoba, kojoj zbog njezinih specifičnosti društvo priznaje posebnu vrijednost. O tome govore i dokumenti “Deklaracija o pravima djeteta (1959)” te “Konvencija o pravima djeteta (1989).”

Ti međunarodni dokumenti ističu i reguliraju prava djeteta na životu u ZDRAVOJ SREDINI, te obvezu da mu društvo osigura optimalne uvjete za rast, razvoj i učenje.

Iz toga proizlazi obveza države da omogućí svakom djetetu razvitak svih njegovih potencijala. Jednim dijelom država to i postiže kroz pružanje potpore obiteljima razvijanjem sustava predškolskog odgoja.

Odgoj za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja polaze sa stajališta da se temelji za život u demokratskom društvu u najranijoj dobi djeteta

Svakodnevne životne situacije djeteta i obitelji (pozitivan model majke i oca) te model ponašanja odgojitelja doprinose sigurnosti djeteta.

Veliku ulogu ima odgojitelj, jer ga dijete promatra, oponaša, identificira se s njim. Njegov sklad riječi i djela pruža djeci pozitivan model i daje jasne poruke o poželjnom i prihvatljivom ponašanju kao i poruke da sva ljudska bića imaju unutarnje vrijednosti i da svi trebaju biti tretirani s poštovanjem.

Imitiranjem modela, putem potpore pozitivnog ponašanja, te uživljanje u posljedice dobrog ponašanja, dijete usvaja sustav vrijednosti.

Odgoj za ljudska prava a osobito za djecu predškolske dobi nije usmjeren na usvajanje znanja već na razvoj vrijednosti u osobnom životu i socijalizacijsko učenje.

Ono se provodi na tri razine koje se međusobno prožimaju:

Cjelokupno ozračje u kojem dijete živi u obitelji i u predškolskoj ustanovi obuhvaća prostornu i vremensku dimenziju djetetova života, materijalno okružje, odnos prema osobnom i zajedničkom vlasništvu djeteta i okoline, djetetove interakcije s drugima i njihove međusobne interakcije

Svakodnevne životne situacije – rituali - hranjenje, oblačenje, osobna higijena, dolasci, odlasci ili susreti.

Planski stvorene situacije koje se u predškolskoj ustanovi organiziraju s ciljem usvajanja elementarnih znanja, stjecanja vještina, razvijanja stavova i poticanja socijalno prihvatljivog ponašanja:

- a) planirani poticaji i zbivanja na razini odgojne skupine
- b) planirana zbivanja na razini ustanove i izvan nje, projekti:

OBILJEŽJA SIGURNOG I POŽELJNOG OZRAČJA U DJEČJEM VRTIĆU

- okruženje u kojem se osjeća sigurnost, dobrodošlica, toplina, zadovoljstvo, susretljivost, razumijevanje, prijateljstvo, solidarnost
- okruženje u kojem se poštuje djetetova osobnost
- okruženje u kojem se dijete osjeća slobodnim iznijeti svoja mišljenja, stajališta, strahove u kojem može zadovoljiti radoznalost i vršiti izbor (aktivnosti, suigrača, vremena, igre, ...) u skladu sa svojim željama i potrebama
- okruženje u kojem prevladavaju zajedništvo, suradnja, poštovanje drugoga, pridržavanje zajedničkih pravila
- okruženje u kojem se poštuju i njeguju različitosti
- okruženje u kojem se potiču svi aspekti komunikacije (slušanje drugoga, verbalno i neverbalno izražavanje) u cilju unapređenja međuljudskih odnosa
- okruženje u kojem se problemi rješavaju na konstruktivan način uz odsutnost tjelesnih kazni, agresivnosti i nasilja
- okruženje u kojem postoji kvalitetan odnos između roditelja i djece, odgojiteljica te svih odraslih osoba u obitelji i dječjem vrtiću kao i onih osoba koje ulaze u obitelj i imaju susrete s djecom u dječjem vrtiću
- okruženje u kojem su roditelji poželjni partneri u odgojno-obrazovnom procesu

ZAŠTITNO – PREVENTIVNI PROGRAMI U DJEČJEM VRTIĆU

U današnje vrijeme, možemo govoriti o sve većoj opasnosti koja proizilazi iz suvremenog načina življenja, te iz tog razloga nužno je pojačati mjere za sigurnost djece na prvom mjestu

- osiguran siguran ulaz i izlaz djece u vrtić

Na početku svake pedagoške godine održavamo obavezni masovni roditeljski sastanak na kojem upoznajemo roditelje sa našim kućnim redom koji je osnova za sigurnost ulaska u vrtić do 9,00 sati gdje je roditelj dužan predati dijete odgojitelju, nakon čega se vrata zaključavaju. Na kraju boravka djeteta u vrtiću odgojitelj je dužan predati dijete roditelju do 16,00 sati. Ulazna vrata vrtića su tijekom radnih sati zaključana, a na interfon javlja se uglavnom tajnica ili spremačica.

- osigurano informiranje preko oglasne ploče

Na ulazu u vrtić nalazi se glavna oglasna ploča gdje se roditelji upoznaju sa Jelovnikom, te ostalim važnim informacijama tijekom pedagoške godine.

Svaka odgojna skupina ispred SDB ima svoj kutić za informiranje, gdje uglavnom odgojitelji upoznaju roditelje sa obavjestima za svoju skupinu.

- osiguranje čistoće vanjskog prostora

Naš vrtić je ograđen sa svih strana te je zaštićen od pristupa vanjskih osoba, a tako i životinja. O urednosti i čistoći vanjskog prostora brinu spremačice i domar, pronaći rješenje za pješčanike.

- međusobni ugovor između vrtića i roditelja

Pri upisivanju djeteta u vrtić s roditeljima se sklapa Ugovor o međusobnoj suradnji. Između ostalih članaka roditelji se obvezuju da u slučaju njegove spriječenosti mora nas upoznati s osobama koje će odvoditi njegovo dijete iz vrtića. Tijekom pedagoške godine moramo provjeriti točnost njihovih podataka – brojevi telefona ili mobitela.

- pravila pri unosu vanjskih predmeta

Pri upisu djeteta u vrtić, upozoravamo roditelje da njihova djeca prilikom dolaska u vrtić ne mogu i ne smiju donositi oštećene i opasne predmete, neprimjerene slikovnice i časopise koje su neprimjerene njihovoj dobi. Također se ne smiju donositi skupocjeni predmeti, kao i igračke kojima su djeca osobno vezana radi eventualnog gubitka ili oštećenja prilikom čega odgojitelj i vrtić ne odgovara.

Prilikom nabave didaktičkog materijala koristimo samo izabrane i provjerene proizvode ovlaštenih proizvođača.

- organiziranje izleta, šetnji i posjeta

Prilikom organiziranja navedenih sadržaja, putem oglasne ploče ili roditeljskog sastanka na vrijeme obavijestiti roditelje o tijeku plana i sadržaja, a tek nakon povratne informacije krenuti u realizaciju osmišljenog sadržaja.

Svaki navedeni sadržaj prije realizacije mora imati napisan opširni protokol,

- kvalitetno ozračje

Da bi se sve točke kvalitetno i sigurno odvijale, vrlo je važno profesionalno i stručno ponašanje odgojitelja kao i ostalih pomoćnih djelatnika, koji, tijekom pedagoške godine, putem stručnih usavršavanja kvalitetno rade na sebi te tako pridonose stručnijem i savjesnijem obavljanju odgojno-obrazovnog rada, imajući na umu da je sigurnost djeteta na prvom mjestu.

PROTOKOLI POSTUPANJA U RIZIČNIM SITUACIJAMA

PREUZIMANJE I PREDAJA DJETETA RODITELJU

- preuzmite dijete i predajte ga roditelju ili odrasloj osobi, koju je roditelj naveo da može odvesti dijete – uz potpisanu suglasnost roditelja
- osobu koju niste nikada vidjeli, a roditelj je najavio njen dolazak, zamolite za identifikaciju (osobnu ili drugu važeću ispravu)
- u slučaju kada zapazite neku povredu djeteta kod dolaska djeteta u vrtić, pitajte roditelja što se dogodilo i zabilježite informaciju u dnevnik rada
- u slučajevima sumnje na zlostavljanje djeteta, obavezno se obratite zdravstvenoj djelatnici, ravnateljici

**PROTOKOL DJELOVANJA U SLUČAJU
DA RODITELJ NE DOĐE PO DIJETE
NA VRIJEME:**

- pronaći brojeve telefona ili mobitela
- pokušati uspostaviti kontakt s roditeljem
- ostavlja se mogućnost da je roditelja nešto spriječilo u dolasku po dijete (15 – 20 minuta)
- obavijestiti ravnateljicu
- pozvati policiju i objasniti koje smo radnje poduzeli

BIJEG DJETETA IZ VRTIĆA

- zadržati prisebnost, ne paničariti
- provjeriti još jednom prostor igrališta i skupine, sanitarije, blagavaone, te ostale prostore
- obavijestiti ravnateljicu
- organizirati krizni tim (ravnatelj i stručno razvojna služba)
- krizni tim utvrđuje osobe koje djeluju s ciljem traženja: radnike koje prostorije vrtića, odgojiteljice, može i s djecom, koji pretražuju igralište (moguće pretpostaviti da se dijete sakrilo) , radnike koji u zadanim smjerovima traže dijete pri čemu se posebna pozornost obraća na dijete bez pratnje, dijete po opisu ili dijete u prisustvu sumljive osobe (osobna procjena), radnike koji idu u smjeru stanovanja
- osoba koja organizira kontakt s roditeljem (ravnateljica ili odgovorni odgojitelj): kontaktira roditelje telefonom ili mobitelom, obavještava ih o događaju te prikuplja podatke za traženje
- osoba koja obavještava policiju (ravnatelj ili odgovorni odgojitelj): daje podatke o djetetu i poduzetim radnjama
- osoba koja kontaktira s medijima i nadležnim ustanovama – ravnateljica (ostali radnici ne daju nikakve informacije bez suglasnosti ravnateljice) dostavlja medijima samo činjenice, traži profesionalnost u informiranju (zabranjuje fotografiranje i objavljivanje podataka bez suglasnosti roditelja, osigurava zaštitu vrtića)
- pri završetku krizne situacije provodi se:
  - kratka krizna intervencija – psiholog ili druga educirana osoba provodi razgovor sa sudionicima događaja
  - pisanje izvješća – s točno navedenim razlozima nastanka navedene situacije, metodama i postupcima djelovanja u rješavanju situacije

OZLJEDE I BOLESTI DJETETA

- ostati priseban, ne paničariti
- provjeriti stanje svijesti ozljeđenog djeteta
- ako je pri svijesti, ohrabrite ga i umirite (stvoriti osjećaj sigurnosti)
- brzim zapažanjem utvrdite postoji li još uvijek neposredna opasnost po dijete i djecu, kako bi uklonili mogućnost većih ozljeda
- pružite osnovnu pomoć na mjestu nezgode i u položaju u kojem ste zatekli ozljeđenog, osobito ako niste sigurni o kakvoj se ozljedi radi
- okrenite dijete u bočni položaj (da se ne uguši) osim ako ne sumnjate u ozljedu kralježnice ili prijelome drugih kostiju, zdjelice kao i na ozljede glave i vrata.
- ne dajte djetetu ništa piti ni jesti
- pozovite stručnu pomoć (zdravstvenog voditelja ili zaposlenika osposobljenog za pružanje prve pomoći)
- poduzimanje potrebnih mjera i dogovora vodi stručna osoba, ovisno o težini povrede:
  - o povredi djeteta obavezno obavještavamo roditelje
  - odgojiteljica kod koje se dogodila povreda obavezna je dočekati roditelja
  - kod manjih povreda intervenciju provodi zdravstvena voditeljica ili osposobljena osoba osobno
  - kod težih povreda nakon pružanja prve pomoći, zovemo Hitnu pomoć ili vodimo dijete u bolnicu (uz pratnju stručne osobe i odgojiteljice)

Povreda se evidentira: - u evidenciji ozljeda (zdravstvena voditeljica)
- izjava voditeljice

**PROTOKOL POSTUPANJA
ZA VRIJEME ODLASKA U ŠETNJU
IZVAN BLIŽE I DALJE OKOLICE
VRTIĆA**

- Odlazak u šetnju gradom, bliža i dalja okolica vrtića, do Dunava – treba biti unaprijed planiran i unesen u pedagošku dokumentaciju
- U pedagošku dokumentaciju upisati vrijeme odlaska i povratka, te plan kretanja (ulice, smjer, cilj)
- U odlazak izvan Vrtića ići samo kada su 2 odgojiteljice, tamo gdje je trenutno 1 odgojitelj zatražiti pomoć ravnateljice da ona odluči tko ide sa Vama
- Ukoliko morate ići u neku planiranu posjetu prije redovitog preklapanja, dogovoriti raniji dolazak drugog odgojitelja.
- Na vrata SDB staviti obavijest roditeljima i ostalima da se zna gdje ste otišli i kada se otprilike vraćate
- Za vrijeme šetnje voditi brigu da su djeca prikladno odjevena (zakopčana, jakne, kape, obuća zavezana i sl.)
- Izbjegavati opasne situacije! (neobilježeni prijelazi, gradilište, u parku visoka trava, mjesta gdje bi se djeca mogla sakriti i sl.)
- Nemojte nikada ispuštati djecu iz vida, te kod djece kontinuirano razvijati potrebu zaštite i samozaštite.

SIGURNOST DJECE U SOBI DNEVNOG BORAVKA I U OSTALIM PROSTORIMA

- dio protokola koji smo već naveli u protokolu za korištenje vanjskog prostora, odnosi se i na unutrašnji prostor vrtića, s time da je još potrebno obratiti pozornost na slijedeće:
- dobro poznavanje mjesta gdje stoji oprema za gašenje požara
- u sobi ne smije biti po dijete opasnih sredstava i materijala (provjeriti)
- po mogućnosti utičnice ne smiju biti na dohvatu djeci, a one koje jesu obavezno zaštititi sigurnosnim sredstvima
- namještaj i igračke moraju biti primjereni djeci, u slučaju nedoumice potražiti savjet zdravstvene voditeljice ili ravnateljice radi mogućeg otklanjanja ili prenamjene
- uočiti prostor osame djece i pojačati nadzor nad događajima u tim prostorima
- također razvijati navike samozaštite kod djece u korištenju unutarnjeg prostora i međusobne interakcije
- provjeriti razinu opasnosti od prozora, vrata i sanitarija
- pojačano pratiti kretanje djece, posebno “šetači”

U sklopu ovog protokola osigurati provođenje vježbe evakuacije u izvanrednim situacijama požara, potresa, ili neke druge opasnosti zbog koje je potrebno djecu udaljiti iz objekta.

POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA U OBITELJI DJECE

- u slučajevima kada zapazite neku povredu djeteta kod dolaska djeteta u vrtić, pitajte roditelja što se dogodilo i zabilježite informaciju u dnevnik rada
- nakon učestalog primjećivanja i redovite evidencije povrede djeteta, pokušati razgovarati sa djetetom za koje sumnjamo da je zlostavljano:
  - pronaći mirno mjesto za razgovor
  - važno je ostati miran i pokazati razumijevanje
  - vjerovati djetetu – djeca rijetko lažu o zlostavljanju
  - dajte djetetu dozvolu koliko je spremno reći (recite mu da ste uz njega, ohrabrite ga u njegovoj odluci da otkrije tajnu)
  - ne okrivljujte dijete za ono što mu se dogodilo (reći mu da je s njim sve u redu, ali da nije u redu što je zlostavljač uradio)
  - nemojte obećavati stvari za koje niste sigurni da ćete ih ispuniti
- obavjestiti ravnateljicu

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NESTANKA STVARI

- stvar je nestala – tražimo je zajedno i kada je nađemo iskazujemo zadovoljstvo što je stvar pronađena i koristim situaciju za poruku sebi ili djeci
  - komentiram pred djecom samo ono što im je korisno čuti, ostale komentare ostavljam za sebe; zahvaljujem svima koji su pomogli u traženju i bilježim nastalu situaciju u dnevno zapažanje
- stvar nije nađena – obavještavam sve kolegice i “bliže” osoblje da svi tražimo po Vrtiću
  - obavjestiti ravnateljicu
  - ne možemo se ponašati npr. kao nisam policajac i ne zanima me gdje je ostavljeno
  - odgojiteljica obavještava roditelja o nestanku stvari, izražava žaljenje i daje do znanja da razumije da je to gubitak za dijete i roditelja
  - govori kako se dijete ponašalo u odnosu na gubitak
  - govori što je sve poduzeto, te da je o tome obavještana ravnateljica
  - upućuje roditelja da od ravnateljice traži dodatne informacije

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU ZAMJENE ODGOJITELJICE

1. U slučaju opravdanog razloga – bilo kojeg nedolaska na posao što hitnije zbog organizacije posla javiti se ravnateljici u bilo koje doba dana ili noći na brojeve telefona ili mobitela
VRTIĆ – 032/591-019
KUĆA – 032/590-703
mob. 098/928 49 75
2. Ako je moguće (ako se zna) pismeno obavjestiti roditelje što se u skupini zbiva i kako će se organizirati zamjena
3. Upoznati odmah odgojiteljicu koja će obaviti zamjenu
4. Posvećuje se pozornost djeci i jedne i druge skupine na način da su oni prijatelji i da će se zajedno igrati, boraviti zajedno
5. Predstavljanje i izražavanje veselja što ćete se upoznati
6. Pri jutarnjem prijemu djece ili pri popodnevnom susretu ostvariti kontakt s roditeljima (upoznavanje ako se ne poznajete) izražavati im sigurnost dolaskom Vas
7. Pri bilo kojem razgovoru s roditeljima obratiti pozornost na djecu da i roditelji shvate ako razgovarate s njima da u isto vrijeme morate paziti i na djecu koja su u skupini ili na dvorištu
8. Saznati što više podataka o djeci (ime, bolest, naviku ili nešto sl.)
9. Upoznati i poštivati pravila u skupini (ne dolaskom Vas mjenjati raspored predmeta u sobi, ili neke druge navike pogotovo vezane za djecu)
10. Suradivati s odgojiteljicom (ako u skupini borave dvije odgojiteljice)
11. Uvid u pedagošku dokumentaciju i uredno vođenje iste
12. Kod izbora sadržaja dati prednost igrama za opuštanje, za razvoj pozitivne slike o sebi, sadržaje po izboru djece, vedre aktivnosti, igre s pjevanjem i pokretne igre (prilagođene aktivnosti kako bi svu djecu imali na oku i okupu)
13. Ne rješavati problem s roditeljem npr. Vaše dijete bi trebalo otići logopedu; zašto on još ima pelene; zašto on ne voli jesti... i sl.
14. Preuzima odgovornost na sebe za sve što se događa u skupini u vrijeme njegove zamjene
15. Ne izražava nezadovoljstvo ili neslaganje s postupcima odsutne odgojiteljice

SURADNJA VRTIĆA S DRUGIM INSTITUCIJAMA

U realizaciji ovog programa surađivati ćemo s :

- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
- Agencija za odgoj i obrazovanje
- Grad Ilok
- Ambulanta Ilok
- Policijska postaja Ilok
- Zavod za javno zdravstvo
- druge ustanove prema potrebi

STRUČNO USAVRŠAVANJE

Edukacija odgojitelja (individualno i skupno) i drugog osoblja kontinuirano.
Aktivnosti će se provoditi tijekom cijele pedagoške godine

NOSITELJ PROGRAMA:

- Ravnateljica

PROVODITELJ PROGRAMA

- odgojitelji
- ostali zaposlenici po procesima rada

Provoditelji mjera povećanja sigurnosti biti će zaduženi u okviru poslova na kojima su zasnovali radni odnos.